

VYBAVENÍ ÚSTAVU INFORMAČNÍMI A KOMUNIKAČNÍMI TECHNOLOGIEMI

V uplynulých čtyřech letech došlo k výraznému zkvalitnění vybavení Ústavu územního rozvoje informačními a komunikačními technologiemi, a to zejména v souvislosti s úkolem Monitoring územního plánování, který je součástí Akčního plánu realizace státní informační politiky pro období do konce roku 2005 (schváleno Usnesením vlády ČR č. 527 ze dne 31. května 2000). Běžně rozpočtované investiční prostředky byly posíleny investicemi na uvedený úkol, který v současné době technologicky zabezpečuje od roku 2001 vzrostlou řadu stálých úkolů v oblasti dokumentačních a informačních činností, monitorování, zpracování dat a tvorby www.

Koncem letošního roku by mělo být naplněn cíl našeho několikaletého snažení: vybudovat komplexní, funkční a bezpečnou počítačovou síť, která umožní poskytovat orgánům veřejné správy a veřejnosti relevantní informace z oblasti územního plánování v nejširším pojetí. K technologicky nejnáročnějším bezesporu náleží poskytování internetových a intranetových geografických dat.

V současné době je v síti zapojeno šest serverů a cca padesát pracovních stanic. Pro úspěšné řešení úkolů jsou využívány produkty firmy Microsoft, a to na serverech Windows 2003 Server, SQL 2000 Server a Exchange 2003 Server, na pracovních stanicích Windows XP a Office 2003. Pro tvorbu geografických dat, jejich správu a analýzu byl pořízen škálovatelný systém softwarových programů ArcGIS 9 firmy ESRI. Pro zpracování grafických podkladů a dokumentů nám slouží MicroStation V8 a AutoCAD LT. Pro publikační činnost používáme Adobe Photoshop a CorelDraw.

Na základě usnesení vlády č. 624/2001, o pravidlech, zásadách a způsobu zabezpečování kontroly užívání počítačových programů procházíme každoročně úspěšně softwarovým auditem.

Výsledky naší činnosti zveřejňujeme na internetových stránkách ÚÚR (<http://www.uur.cz>). Jejich prostřednictvím se snažíme, jako organizační složka státu čerpající finanční zdroje z veřejných prostředků, naplnit požadavky zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Jsme si vědomi, že tato činnost je kontinuálním procesem a musí zohledňovat vývoj nových technologií. V současné době považujeme za největší slabinu našich stránek jejich špatnou přístupnost pro minoritní skupiny. Naším cílem je tedy v dohledné době inovovat www stránky podle Pravidel pro tvorbu přístupného webu, které vydalo Ministerstvo informatiky.

Od loňského roku jsme uvedli do provozu Portál územního plánování (<http://portal.uur.cz>). Portál představuje naplnění záměru založit otevřený, průběžně aktualizovaný a bezpečný systém odkazů na relevantní informace v oboru územního plánování a územního rozvoje, které vyplývají jak z činností ÚÚR, tak z externích zdrojů.

Od loňského roku jsme uvedli do provozu Portál územního plánování (<http://portal.uur.cz>). Portál představuje naplnění záměru založit otevřený, průběžně aktualizovaný a bezpečný systém odkazů na relevantní informace v oboru územního plánování a územního rozvoje, které vyplývají jak z činností ÚÚR, tak z externích zdrojů.

V loňském roce jsme rovněž na Internetu zprovozili Slovník územního plánování (<http://www.uur.cz/slovník2>), který má sloužit jako podpora pro návrh nového stavebního zákona a jeho prováděcích předpisů. Požadavky na obsah Slovníku však v průběhu užívání přerostly původně stanovený cíl. V rámci zkušebního provozu jsme zodpověděli celou řadu dotazů ze strany veřejnosti a zohlednili řadu podnětů. V současné době máme ambice pokračovat v budování Slovníku jako slovníku oborového.

V souvislosti se vznikem krajských úřadů jsme zavedli nový systém iLAS a iKAS pro on-line evidenci územně plánovací činnosti v ČR. Modul iLAS (<http://www.uur.cz/iLAS/iLAS.asp>) je určen pro evidenci územně plánovací činnosti obcí (ÚPD a ÚPP obcí), modul iKAS (<http://www.uur.cz/iLAS/iKAS.asp>) slouží evidenci územně plánovací činnosti krajů (ÚPD a ÚPP velkých územních celků). Evidenci územně plánovací činnosti krajů zabezpečují krajské úřady a evidenci územně plánovací činnosti MMR odbor územně a stavebně správní MMR jako pořizovatel. ÚÚR spravuje centrální databázi, průběžně vyvíjí programové vybavení a poskytuje technickou podporu. Systém umožňuje snadné vyhledávání. Je v něm založena řada statistických úloh, které postupně doplňujeme, a to jednak podle požadavků pracovníků, kteří jsou pověřeni vkládáním dat do evidence, jednak v souvislosti s publikací ročenek. V současné době připravujeme geografickou aplikaci, ve které budou data iLASu a iKASu provázána se správními hranicemi a hranicemi katastrálních území.

Inovace naší počítačové sítě je příčinou, proč v současné době není na našich www stránkách v provozu služba pro vyhledávání v databázi naší odborné knihovny. Historické programové vybavení se dostalo do rozporu s novou technologií. Připravená nová aplikace elektronického katalogu je ve fázi testování a bude uvedena do provozu v nejbližším možném období.

K řešeným úkolům s nejvyšší prioritou náleží Politika územního rozvoje ČR, jejímž zpracováním byl ÚÚR pověřen. Předpokladem zpracování tohoto nového nástroje územního plánování jsou relevantní poznatkové informace. Pro podporu jejich racionálního vyhledávání, třídění a výběru byla uvedena do provozu intranetová aplikace Evidence podkladů pro PÚR. Její databáze obsahuje údaje o koncepčních dokumentech na celostátní úrovni, které řešitelé získali a které jsou řešitelskému týmu k dispozici. K výchozím informačním materiálům náleží rovněž Digitální územně technické podklady, které zpracovala Fakulta architektury ČVUT. Technologické vybavení ÚÚR umožňuje řešitelům úkolu jejich částečné využití a transformaci do podoby digitálních geografických podkladů pro PÚR. Tyto jsou doplňovány a dále soustavně aktualizovány daty průběžně předávanými

ústředními orgány státní správy, jimi pověřenými organizacemi a ostatními institucemi s celostátní působností. Řešitelé předpokládají, že tato úloha bude do konce roku zprovozněna v Intranetu.

Prostředí Intranetu skýtá dobré podmínky pro postupnou podporu řady dalších úkolů, zejména z oblasti monitorování a zpracování dat. Příkladem může být realizace databáze včetně řídicí aplikace pro úkol Přehled informací o bytové politice z výběru tisku.

V neposlední řadě racionalizujeme administrativu. Po počáteční nedůvěře až odporu zaměstnanci oceňují, že se jim po zapnutí počítače objeví na obrazovce docházková kniha, prvního každého měsíce doplněná o výkaz práce na úkolech. Zcela běžnou povinností se stalo ukládání dokumentů do digitálního archivu. Složky archivu jsou strukturovány a doplněny metadaty tak, aby mohla být vyvinuta intranetová aplikace umožňující vyhledávání, třídění a jiné operace u vybraných dokumentů. Ale to je již vize ...

Ing. arch. Zdenka Hladišová, CSc.